

«Desobedientziaren bidea ere jorratu beharko dugu hezkuntzan»

Murgian ospatuko den Euskal Eskola Publikoaren jai atarian, hezkuntza arloko murrizketen aurka eta LOMCE lege-proposamenaren kontra borrokan diharduten bi elkartetako ordezkariekin bildu gara, Hezkuntzan Geu Eragileko Edu Zabala eta Denon Hezkuntzako Aitor Otañorekin. Irakasleak dira biak, Bigarren Hezkuntzan dabil Zabala, Irungo Txingudi Ikastolan, eta Lehen Hezkuntzan Otaño, Bidegoian Herri Eskolan.

| MIKEL GARCIA IDIAKEZ |

Zein beharrek bultzatuta sortu ziren elkarteok eta zein jendek osatzen dituzue? Irakasleei baino ez daude zuzenduta ala talde irekiak dira?

Edu Zabala: Hezkuntzan Geu Eragile 2011ko abenduan sortu zen. Hiru sindikatu abertzaleek “Murrizketarik ez!” sinadura bilketa abiatu zuten, gure ikastolan erantzun polita izan zuen ekimenak eta sindikatuak berriz deitzera itxaron beharrean, gure burua antolatzen hastea erabaki genuen, erreferente gisa ikastetxea eta bertako eragile guztiak hartuz: gurasoak, irakasleak eta ikastolako langileak –gure kasuan ikasleak adin txikikoak dira–. Hainbat ekimen eta gogoeta plazaratzen hasi ginen eta bidean Denon Hezkuntza kolektiboarekin egin genuen topo.

Aitor Otaño: Irakasle ordezkariak informazioa trukatzeke Facebooken sortutako talde batetik dator Denon Hezkuntza, urrats bat gehiago eman eta murrizketen eta LOMCEren kontra egiteko nahiak batuta, ikastetxeetan irakasleen aldetik nolabaiteko mugimendu falta zegoela ikusten baikeuen eta sindikatuetatik ere aldendu samar daude irakasleak. Jendea ez dago pozik sindikatuak orain arte egindako lanarekin; gu ez goaz haien kontra eta ez gara haien alternatiba, sindikatuarekin lankidetzan aritu nahi dugu, baina proiektu propio moduan, eskoletan ekimenak aktibatuz eta dinamizatuz, kexetatik harago proposamenak plazaratuz.

E.Z.: Talde irekia izanik funtzionarioak, bitartekoak, ordezkariak, jangelako langileak, garraiokoak... gaude, ikuspegi anitzekin,

baina guk esaten duguna da erronka handiegia dela bakoitza bere aldetik ibiltzeko eta bultzatzen duguna ez da irakasleen aldarrikapen bat soilik, hezkuntzaren kontrako erasoan denak inplikatzeko baizik, tartean gurasoak, euren seme-alabek jasango dituztelako ondorioak. Hasiera-hasieratik harremana izan dugu gurasoekin eta 16 urtetik gorako ikasle kolektiboarekin, konfiantza sortzeko, eta azaltzeko nahi duguna ez dela gure lan-baldintzez hitz egitea soilik, baizik osotasunean hezkuntzaz eztabaidatzea, eta horretarako haien beharra dugula eta haiek gurea. Guk ditugun proposamenak eta alternatibak helarazi nahi ditugu, baina bueltan ere jaso nahi ditugu.

Sigla ezberdineko jendea gaude, eta batzuetan sigla bat jartzen duzunean mahai gainean edo sindikatu batek egiten duenean deialdia, automatikoki besteetakoek ez dute bat egiten eta gurean natural ateratzen da hainbat sigletako lagunak bildu ahal izatea oinarrizko gauzen alde borrokatzeko.

Eragile guztien inplikazioaz ari garela, eskola-kontseiluaren eragina ezabatu eta zuzendariari eman nahi dio boterea LOMCE erreformak.

A.O.: Bai, gaur egun zuzendariaren gainetik dago organo gorena, eta erreformarekin alderantziz izango litzateke: zuzendariak izango luke azken hitza gauza askotan eta zuzendaria ez luke orain arte bezala klausurak aukeratzeko, klausurak bozen erdia izango luke eta beste erdia kanpotik letorke.

“Gurasoak erabaki dezake seme-alaba eskolara ez bidaltzea errebalida frogaren egunean, eta boikot inportantea litzateke, froga horietan oinarrituko baita LOMCE”

Edu Zabala, Hezkuntzan Geu Eragile

E.Z.: Langileria kudeatzeko ahalmena ere izango luke zuzendariak, ikastetxe publikora gestio pribatua eramanez. Pribatutasun kontzeptua handik eta hemendik poliki-poliki sartzea da asmoa eta bertako eragileei protagonismoa kentzea, arriskutsua da hori.

“Hezkuntzan Geu Eragile”. Zein modutan izan nahi duzue eragile?

E.Z.: Gu geu izan behar gara eragile, inor ez da etorriko hau salbatzera. Erraza da sindikatuak kritikatzera, “ez dira etortzen”, “betiko eskemarekin datoz”... eta halakoekin, baina zu zeu bihurtzen zarenean eragile, ikastetxe-koak bertakoak, fardela norberak hartzen du bere gain, ez etorri elkarteari galdezka zer egingo dugun guk, ardatz beraren inguruan ikastetxeak berak modu autonomoan ekitea da helburua. Hori bai, gutxieneko koordinazio baten barruan. Denbora eta inplikazioa eskatzen du horrek guztiak.

“Denon Hezkuntza”. Ez da denontzako hezkuntza bermatuko LOMCEekin?

A.O.: Denok dugu eskubidea hezkuntza eredu egokia defendatzeko eta horren alde egiteko, talde irekia eta parte-hartzailea gara.

E.Z.: Eta halaber, ildo berriek erakusten dute hezkuntza elitista nahi dutela, batzuentzako hezkuntza, eta “denon” horrekin aldarrikatu nahi dugu guztiok dugula hezkuntza jasotzeko eskubidea, faktore ekonomikoek baldintzatu gabe.

Hezkuntzaren publikotasuna defendatu dute Zabaletak (ezkerrean) eta Otañok, denok hezkuntza jasotzeko dugun eskubidea bermatzen duen heinean. “Hortik aurrera hezkuntza publikoa zer da, instituzionala ala herritartasunetik zedarrizten dena?”.

“Administratziotik ongi neurtu dute: irakaslea lanez zamatuta, eta denbora gutxi dauka pentsatzeko eta eskolatik kanpo ekimenak egiteko”

Aitor Otaño, Denon Hezkuntza

Murrizketei eta LOMCE lege-proposamenari aurre egiteko, zein bide ari zarete egiten maila sozialean, judizialen, politikoan...?

E.Z.: Arazoa bistaratzeko, inplikazioa lortzeko eta gero eta jende gehiago mobilizatzeko helburuz, hainbat ekimen ditugu martxan: hala nola, “LOMCEri ez” sinadura bilketa, sinadura horiek gero Delegaritzara eramateko; kamiseta beltzekin ateratzen gara astean behin eta eskolak ere kamiseta hauekin ematen ditugu; egun jakinetan (inauteriak, Korrika Eguna, ikastetxeen jaiak...) kontzentrazioak egin ditugu eta Bizikleta Martxa eta Elkartasun Eguna antolatzen ari gara –irakasleon soldataren zati bat herriko kolektibo kaltetuenei bideratuko diegu Elkartasun Egunean–. Topaketa informatiboak egiten ari gara eskualdeka –oraingoz Gipuzkoan batik bat–, asanblea modukoak, informazioa ahalik eta gehien eta ahalik eta gehienei zabaltzeko, jende berria ezagutzeko, proposamenak elkartrukatzeko... Blogetan ere zabaltzen dugu informazioa eta sare sozialez baliatzen gara. Maila politikoan, herri bakoitzeko udaltan “LOMCEri ez” mozioak planteatu ditugu eta dagoeneko Donostia, Hernani,

Oiartzun edota Irungo udalbatzek onartu dute –PPren kontrako bozarekin–. Aipatu duzun plano judiziala handi geratzen zaigu, pausoz pausoz goaz eta gainerakoen konplizitatea lortu behar dugu, epaitegiak ez dira gure bidea, ikastetxea, bertako eragileak eta ekimen egingarriak ditugu oinarri. Azkenik, desobedientzia-

HGE-K UTZIAK

ren bidea ere jorratu beharko dugu. Finean, inposaketa hauen aurrean ditugun tresnak erabiliko ditugu, bestela dekretu bidez etorriko da dena eta ezin diogu amen esan Madrilek agindutakoari, dirudienez Jaurlaritzak egin nahi duen moduan.

Hain juxtu, desobedientzia zibila pil-pilean dago orain. Ekintza zehatzetan nola islatzen da desobedientzia hezkuntzaren arloan?

E.Z.: Eztabaida sendoa eskatzen du gaiak, baina gurera egokituta balio dezaketen adibideak badira. Sevillan diagnostiko-frogak alde aurretik filtratu dituzte eta balioa galdu dute. Edo guraso batek lehengoan komentatzen zuen aurrerantzean funtsezkoak izango direla haiek, irakasleak nahiko lotuta egon daitezkeelako, baina gurasoak erabaki dezake seme-alaba eskolara ez bidaltzea errebalida frogaren egunean. Eta gurasoen konplizitatearekin lortzen badugu ebaluazio diagnostikoari boikota egitea, oso inportantea izango da, errebalida froga horietan oinarrituko baita LOMCE. Curriculumaren aurkako desobedientzian, Ingalaterran administrazioak Historia Garai-kidea ikasgaiko edukiak aldatu zituenean, Batxilergoko hainbat irakasleak erabaki zuten, Katedra Eskubidearen izenean, eduki horiek ez ematea. Ez dakigu horrek gero zigor administratiboak ekarriko dituen, Ikuskaritza gerturatuko den eta abar, baina ziur gaude leku askotan halakoak egin direla eta informazioa biltzea eta jasotzea da gakoa. Formulak badaude, baina jakin behar da zein indar dugun eta nolako ondorioak izan ditzaketen; ez dakigu noraino eman dezaketen.

Ikastetxeen autonomia aipatu duzue, borroka beraren barruan dinamika propioak sortzeko. Sei puntuko manifestuak batzen zaituzte eta lehenengo puntuaren arabera, harro zaudete egungo euskal hezkuntza publikoaz. Zein eredu defendatzen duzue?

E.Z.: Publikoa izan behar duen hezkuntza sistema euskaldun eta laikoaren alde egiten dugu. Publikotasuna defendatzen dugu horrek ber-

lrudietan, bi elkarteek deituta otsailean Donostian egindako protesta. "Hasiera-hasieratik harremana izan dugu gurasoekin eta ikasleekin, konfiantza sortzeko, eta azaltzeko nahi duguna ez dela gure lan-baldintzez hitz egitea soilik, baizik osotasunean hezkuntzaz eztabaidatzea, eta horretarako haien beharra dugula eta haiek gurea".

matu behar duen heinean denok, aukera berdinekin, hezkuntza jasotzeko dugun eskubidea. Hortik aurrera hezkuntza publikoa zer da, instituzionala ala herritartasunetik zedarritzen dena? Bigarrenaren aldekoak gara gu, bestela adibidez Nafarroako eredia publikoa delako, baina instituzioek egurra ematen diote euskari eta euskal kulturari.

Manifestuan hezkuntza komunitateko langileen kontrako desprestigiatze kanpaina salatzaren duzue, "pribatizazioaren mesedetan".

E.Z.: Manifestua sortu genuenean, Patxi Lópezen garaiko Jaurlaritzak kaleratu zuen gure kolektiboan absentismo maila handia zegoela eta hori esanik, iritzi publikoa prestatu ondoren, bajen dekretua etorri zen eta ordezkoa bidali arteko egun kopurua handitu zuten. Halako kanpaineekin, irakasleak eta hezkuntza desprestigiatzea bilatzen dute, informazio hori ez delako %100 egia.

A.O.: Bai, desprestigiatze kanpainak langile publiko guztiengana zabaldu dituzte jada eta hedabideetan herritarrei galdetzen diete ea uste duten langile publikoek lanordu gutxiago dituztela, soldata jaitsi beharko al litzaiekeen... Gainera, absentismo datuak desitxuratu egin dira, administrazio publiko osoko datuen batez bestekoa emanez, eta ez hezkuntza eremuari dagozkionak bakarrik.

Lan-baldintzen murriztea ere nabarmentzen du zuen manifestuak. Nola daude ratioak hemen, irakaskuntza pertsonalizatuaz hitz egin daiteke ala masifikatzen ari dira gelak? Baliabideak falta zaizkizue?

E.Z.: Ez dituzte ratioak igo baina ez dituzte ikasle errepikatzaileak kontuan hartu eta 25 ikasle baino gehiagoko gelak ugaritu egin dira, nahiz eta topea berez 25 ikaslekoa den EAEn eta 30ekoa Nafarroan. Datozen urteetan okertu egingo da egoera, lehenengo mailak topera datozelako. Horrez gain, gure soldatetan murrizketak eta izozteak ezarri dituzte eta lan karga handitu digute, burokrazia pila bat tarteko.

A.O.: Administrazioetik hori ere ongi neurtu dutela uste dut. Irakaslea lanez zamatuta, pentsatzeko denbora gutxi dauka eta eskolatik kanpo ekimenak egiteko ere nekatuta dago.

E.Z.: Bai, eta bajak hartzea gero eta konplikatua dela gehituta, ebaluazio bukaerara

oso erreta iristen da jendea. Lanorduen barruan gai hauetaz elkarrekin hitz egiteko denbora eta aukera desagertzen ari da, karga burokratikoek eragozten dute bestelako kontuetan sartzeko, baita batzuetan eskola behar bezala prestatzea ere. Ez gara iristen jartzen dizkiguten erronka guztietara, baliabide gehiago behar ditugu, eta ordezkapenak ondo betetzea.

A.O.: Ordezkapenetan sumatu dira murrizketak eta ikastetxeko irakasleek bete behar dituzte lankidearen bajako lehenengo egunak. Eta funtzionamendu gastuetarako %30-40ko murrizketa ekonomikoa izan dute hainbat ikastetxek; gutxien gastatu duenari ez zaio dirurik emango. Edo Eskola 2.0 bezalako adibideak ditugu: ordenagailuak sartu zituzten, baina irakasleak urte horretan baino ez zituzten formatu, hurrengo urteko irakasleak ez, eta Hirulekun proiektuarekin berdinean, proiektu berria sartzeko baina ez dago formakuntzarik ezta prestatutako materialik ere.

“Eraso honek ez du krisiaren arazo konponduko eta aitzakia besterik ez da, gizarte solidario eta soziala birrintzeko” ere badio manifestuak. Zer nolako gizarte eredu bultzatu nahi du LOMCEK?

E.Z.: Neoliberalak, elitistak eta baztertzailerak legea, emaitzetan motzen dabilzanak kanporatu nahi dituelako DBHn eta horrela esan ahal izango dute. DBHn eskola-porrota txikia dela. Hezkuntza negozio gisa ikusten dute eta gu eredu sozial eta solidario baten alde gaude, baina beste norabide batean datoz, orain arte egin duguna eta etorkizunean egin nahi duguna suntsitzera. Pedagogikoki, ikasleak errebalidarako prestatu behar badituzu, ez zara haiek hezten ari, akademia gisa jokatzen duzu, azterketa baterako prestatzen dituzu, eta erre-

balidak ikaskuntza-ibilbide guztian jarri nahi dituzte.

Nola baloratzen duzue Cristina Uriarte Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza sailburu berriaren orain arteko jarduna?

“Jaurlaritzak helegitea jarri dio LOMCEri hizkuntza eskuduntzen inguruan eta susmoa dugu euskararen trataeran nolabaiteko aurrerapausoa lortzen badute, lege-proposamena onar dezakeela”

Edu Zabala, Hezkuntzan Geu Eragile

A.O.: Egia esan apenas eza gutzen dugun, ezer gutxi esan du, eta isiltasun horrek ez digu konfiantzarik ematen. Areago, Jaurlaritzak LOMCErekin duen jarrera salatzen dugu, prest daudelako akordioetara iristeko eta Jaurlaritzaren erantzun horren beldur gara, Katalunian adibidez zuzenean ezezkia esan diote lege-proposamenari.

E.Z.: Jaurlaritzak helegitea jarri du hizkuntza eskuduntzen inguruan, baina LOMCEri bere osotasunean ez, eta susmoa dugu euskararen trataeran nolabaiteko aurrerapausoa lortzen badute, Jaurlaritzak lege-proposamena onar dezakeela, eta LOMCEn beste gauza asko dago hezkuntza publikoaren bikotetara bidali dezakeena. Sistema publiko orokorrean desegin nahi dutela uste dugu, eta zehazki gure kasuan, hezkuntza. ■

Prezio bereziak langabeentzat

Uda 2013

Haurrak, gazteak eta helduak

Gabriel Aresti euskaltegia*

Hiri barnetegiak Bilbon, familientzako barnetegiak Bakaikun, ikastaro trinkoak...
Udalekuak eta campusak Bilbon: bertsolaritza, futbola, txirrindularitza, pilota, rocka, mendia, arrauna, ingelesa, argazkilaritza, saskibaloia, antzerkia, Dj laborategia...

info + www.gabrielaresti.com
Done Bikendi 2 - 4. - 48001 - Bilbo - tel 944 23 75 91 - bulegoa@gabrielaresti.com

zenbat gara elkarten